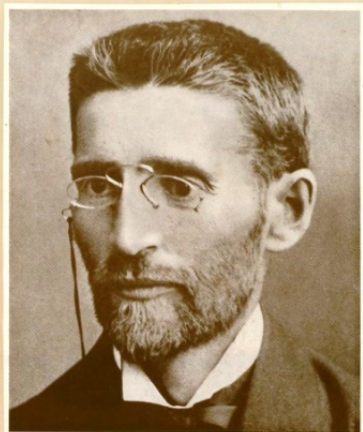

ההסתדרות הציונית העולמית
 Organisation Sioniste Mondiale
 Département promotion de l'Alya

שני הדברים שבלעדיהם
 לא יהיו היהודים לעם:
 הארץ והלשון

א. א. יהודה

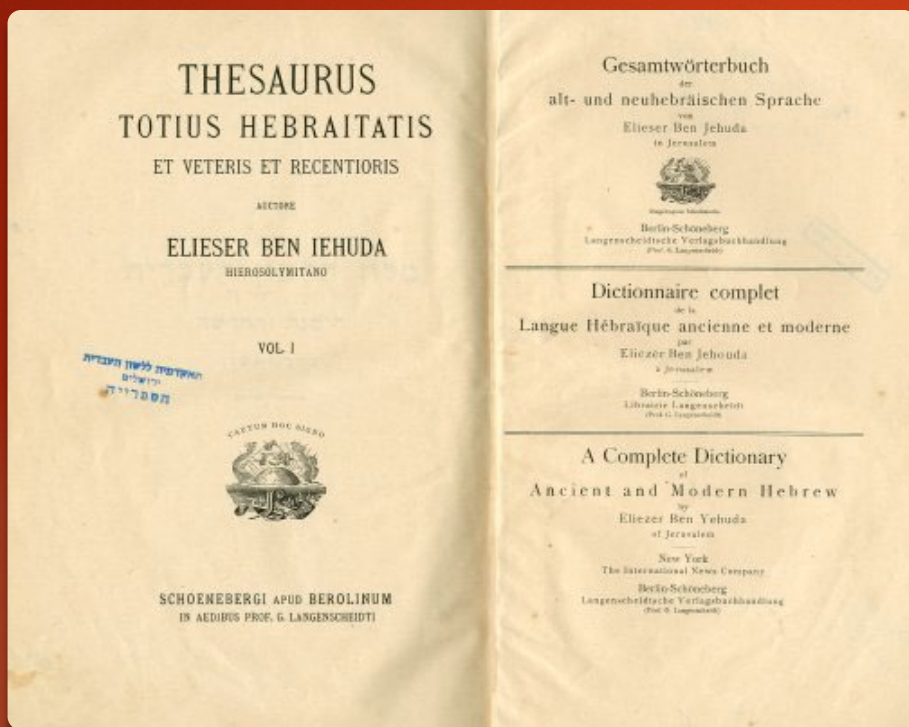
DOS SON LAS COZAS QUE SIN EYAS
 NO PUEDRAN LOS JUDIOS SER
 NACION: LA TIERRA Y LA LINGUA

צוויי זאכן און וועלכע
 יידן וועלן ניט זיין קיין
 פאלק: לאנד און שפראך

משרד ההגנה והתרבות • מבצע הנחלת הלשון לעם

YVRIT UN GENIAL סטארק

LA LANGUE D'UN PEUPLE , VOYAGE
 IDENTITAIRE

למה אני אוהבת עברית ?

LANGUE MATERNELLE ET PATERNELLE

מילון בן יהודה	MILON BEN YEHODA	חביתה HAVITA	GLIDA גלידה
מסעדה MISADA	משטרה MISHTARA	מדרכה MIDRAKHA	נקניק NAKNIK
רכבת RAKEVET	אירון AVIRON	בובה BOUBA	ROVé רובה
פרפר PARPA	חשמל HSHMAL	צלחת TSALAHAT	פצצה PTSATSA
	אופניים OFANYIM	מסרק MASREK	

MILON HAAKADEMYA

שִׁמְפוּ – תַּחְפִּיף
 אס אם אס – מִסְרוֹן
 אִינְטֶרְנֵט – מְרֻשָּׁתֵת
 דְּאִדּוֹרְנֵט – אֶל רִים
 גִּינְגֵל – זְמֵרִיר
 בִּילְטְרֵלִי – חֵד צְדָדִי
 בְּטֵרִיָה – סוֹלְלָה
 בִּי סֶקְסוֹאֲלִיּוֹת – דוּ מִינִיּוֹת
 גּוֹב – תַּפְקִיד מְשָׁרָה מְשִׁימָה
 פְּיוֹזֵן – מְזוּג הִיתוֹךְ
 מְגָדֵר

חֲנוּת עֲדָפִים אַאוּטְלֵט

אַבְסֶטְרֶקְט תַּקְצִיר; תַּמְצִית

אַפְלִיקַצְיָה (בִּמְחֻשְׁבִּים)

יִשׁוּם; יִשׁוּמוֹן

בְּיִיבִיסִיטֵר שְׁמֵרְטֵף

גְּסֵטָה מְחוּה

אליעזר בן יהודה סיפור אהבה
איתמר בן אבי ולאה אבושדיד
עוד סיפור של אהבה

חֲמֻדָּתִי, רַעֲיָתִי, חַיֵּי נַפְשִׁי וְרוּחִי,
מִחַר יוֹם הַדִּין. לְבִי אוֹמֵר לִי, תִקְוֹתֵי חֲזָקָה,
כִּי יֵרְאוּ הַשּׁוֹפְטִים בְּעֶצְמָם כִּי רַק עָלִילַת
שָׂאָה הָעֵלִילוּ שׁוֹנְאֵי עָלַי, וְהוֹצִיאוּנִי לְחַפְשִׁי;
אֲנִי מִרְגִּישׁ כִּי זֶה לִי הַלַּיְלָה הָאַחֲרוֹן בְּבֵית
הָאֲסוּרִים, לְמַחַר בְּעֵת הַזֹּאת נִהְיֶה יַחַד
בְּבֵיתֵנוּ. מָה אַחֲבָקֶקָה, בְּתֵי הַיְקָרָה, מָה
אֲנִשְׁקֶקָה רַעֲיָתִי הַמְּתוּקָה!

רעיה, אישה, בת זוג , **épouse , femme**
partenaire

חיים , נפש , רוח **La vie , l'âme l'esprit**

**Une lettre d'Eliezér Ben Yehouda
à Hemda sa femme qu'il a écrit
1893 en prison**

כל שבלול הוא חילזון
אך לא כל חילזון הוא שבלול

Une langue
d'identité
שפה של זהות

מי אני ומה אני
MI ANI, MA ANI

עברית מקראית Hébreu Biblique

La comparaison entre la langue de la Bible et la langue d'aujourd'hui montre que l'écart entre elles est grand dans le domaine de la syntaxe et de la phonologie et beaucoup moins dans le domaine de la morphologie. Une grande partie de l'aliénation ressentie dans le langage biblique est due aux changements de vocabulaire. Si l'on examine les phénomènes un à un, la langue de la Bible n'est pas si éloignée de la langue d'aujourd'hui. Et pourtant, le sentiment est que la langue de la Bible n'est pas assez claire pour le lecteur israélien.

ההשוואה בין לשון המקרא ללשון ימינו מעלה שפער ביניהן רב בתחום התחביר והפונולוגיה ורב פחות בתחום המורפולוגיה. חלק גדול מן הזרות המרגשת בלשון המקרא נובע משנויים באוצר המלים. אם בוחנים את התופעות אחת לאחת, לשון המקרא אינה פה רחוקה מלשון ימינו. ואף על פי כן התחושה היא שלשון המקרא אינה ברורה דיה לקורא הישראלי.

שם השפה עברית נגזר משם הייחוס המקראי עברי. שם ייחוס זה מופיע בתנ"ך שלוש פעמים. הוא מוכר בעיקר מסיפורי יוסף ושעבוד מצרים, וכן מן הצירוף 'עבד עברי'. החוקרים חלוקים בשאלה אם הכינוי עברי יחד לישראל או שציין את כלל עמי כנען.

הראשון המכונה בתנ"ך עברי הוא אברהם (בראשית יד, יג). בבראשית רבה מא, יג הוצעו כמה הסברים לכינוי עברי, ובין השאר הוצע לקשור אותו לצירוף עבר הנהר או לדמותו של עֵבֶר – מאבותיו של אברהם (בראשית יא, יד). שני הסברים אלו נזכרים גם בדברי פרשנים וחוקרים. במחקר המודרני היו שהציעו לזהות את העברים עם קבוצת נוודים המכונה ח'בירו או עפירו הנזכרת בתעודות עתיקות, כגון מכתבי אלעמארנה ותעודות מארי. ואולם רבים מתנגדים לזיהוי הזה, בין השאר משום שהתיאורים בתעודות מתאימים יותר למעמד חברתי ולא לקבוצה אתנית.

שם השפה עברית אינו נזכר בתנ"ך כלל. בספר מלכים ובספר ישעיהו מובא נאמו הידוע של רבשקה האשורי נגד חזקיהו מלך יהודה. אנשי חזקיהו לא רצו שהעם ישמע את דברי הנאצה וביקשו מרבשקה לדבר ארמית: "דָּבַר נָא אֶל עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שְׁמַעִים [=מבינים] אֲנַחְנוּ, וְאֵל תְּדַבֵּר עִמָּנוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל הַחֹמָה" (מלכים ב יח, כו; ישעיהו לו, יא). שמה הקדום של לשוננו הוא אפוא יהודית – לשונה של ארץ יהודה. שם זה מופיע גם בנחמיה יג, כד: "וּבְגֵיהֶם חָצִי מְדַבֵּר אֲשֶׁר־יְהוּדִית וְאִינֶם מְפִירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכָל־שׂוֹן עִם וְעִם". שם מקראי נוסף המכוון כנראה לעברית הוא שְׁפַת כְּנַעַן (ישעיהו יט, יח).

השם עברית עולה לראשונה בספרות בית שני, והעדויות המוקדמות ביותר הגיעו לידינו דרך שפות אחרות. ספר היובלים, מן הספרים החיצוניים, נכתב במקורו בעברית, אך השתמר במלואו רק בגעז (לשון שמית שדוברה באתיופיה) – כנראה בתיווך של גרסה יוונית. בפרק יב פסוק 26 מסופר כי האל לימד את אברהם לדבר – *abrayest* כלומר עברית. מקור קדום נוסף שזוכר בו השם עברית הוא ההקדמה לגרסה היוונית של ספר בן סירא בתרגום נכדו של המחבר – ושם המילה מופיעה בצורתה היוונית *ἑβραϊστὶ*. בחיבורים יווניים מאוחרים יותר מתקופת הבית השני וגם לאחריה שמה של לשון היהודים נגזר משם הייחוס עברי, ומן היוונית התגלגל שם זה לכל לשונות אירופה. בברית החדשה ובמקורות נוספים עברית היא לשון היהודים בת התקופה, ויש שהציעו שהכוונה דווקא לארמית או לאחד מניביה.

בספרות חז"ל הכינוי הרווח ללשוננו הוא לשון הקודש, ואילו המילה עברית מציינת בה בעיקר את הכתב העברי הקדום (לעומת 'אשורית' – הכתב המרובע המוכר לנו כיום). במקומות אחדים במשנה ובתלמוד עברית היא שם של שפה, אך נראה שלא תמיד הכוונה לאותה השפה. במשנת ידיים ד, ה נאמר: "תרגום שבעזרא ושבעזראל מטמא את הידים. תרגום שכתבו עברית ועברית שכתבו תרגום וכתב עברי אינו מטמא את הידים...". מכיוון שבספרים עזרא ודניאל יש חלקים הכתובים ארמית ויש הכתובים עברית, ברור שעברית כאן משמעה כבלשון ימינו ותרגום משמעו ארמית. לעומת זאת בברייתא המובאת בבבלי מגילה יח ע"א נאמר: "קראה [את מגילת אסתר] גיפמית, עברית, עילמית, מדיית, יוונית – לא יצא", ובברייתא המובאת מייד אחר כך: "גיפמית לגיפטים. עברית לעברים, עילמית לעילמים, יוונית ליוונים – יצא". בברייתות אלו עברית מופיעה ברשימה אחת עם לשונות הלעז, ואכן מקובל להסביר שאין הכוונה לעברית שלנו אלא לשפה אחרת. רש"י פירש "לשון עבר הנהר", ויש הסוברים שהכוונה לארמית שדיברו בה היהודים. בספרות ימי הביניים שמה העיקרי של לשוננו הוא לשון הקודש, אך גם השם עברית משמש בה לא מעט. פה ושם מצויים גם השמות לשון עבריה, לשון העברים וכן לשון עֵבֶר – לשונו של האיש עֵבֶר. בספר הכוזרי מאת ר' יהודה הלוי בתרגום יהודה אבן-תבון נאמר: "שהיא לשון עבר ובעבורו נקראת עברית, מפני שנשאר עליה עת הפלגה ובלבול הלשוונות" (מאמר ב, סח).

בתקופת התחייה הלאומית הלך וגבר השימוש בכינוי עברית לציון השפה – אולי בהשפעת שמה בלשוונות אירופה. השם עברית השתלב היטב בעולם המושגים הציוני, ועימו שם התואר המקראי עברי: "עברי דבר עברית", "עבודה עברית", "היישוב העברי" ועוד. הכינוי לשון הקודש הלך ונדחק – אם בשל אורכו ואם בשל אופיו הדתי, וכיום הוא משמש בעיקר בחוגים חרדיים לציון לשון המקורות, ובפרט לשון המקרא, לעומת העברית החדשה. שימוש זה בצירוף לשון הקודש רגיל בעיקר בידיע.

שמה הקדום של לשוננו – יהודית – מציין כיום דווקא את לשונות היהודים שאינן עברית: ערבית-יהודית, ספרדית-יהודית, וכמובן יידיש שפירושה 'יהודית'. שינוי המשמעות הזה נובע מן השינוי שחל בשם הייחוס יהודי בתקופת הבית השני: משם תואר שמשמעו 'בן ארץ יהודה' לשם תואר שמשמעו 'בן לעם ישראל ולדת ישראל'.

המילון לצה"לית מקוצרת

<https://www.idf.il/130894/?fbclid=IwAR1i0fnNCSILHQbDRjRzfhN74g7CzXx0g7hosyXbmRUQX-0PERZ3c-ndEtM> Dictionnaire de l'armée

עברית צבאית
L'hébreu
d'armée

מתי יוצאים

לחמשוש ?

UNE LANGUE ARTISTIQUE

שפה אומנותית, שפה יהודית

יָעַל יִשְׂרָאֵלִי – אָנִי מוֹרָה לְאֲמָנוֹת, הֵייתִי
אָסִיסְטַנְטִית לְהוֹרָאת עֵבְרִית בְּבֵיתִי תִיכּוֹנִיִּים
צְבוּרִיִּים.

אָנִי עוֹסֶקֶת בְּהוֹרָאת עֵבְרִית בְּמִסְגְּרוֹת שׁוֹנוֹת.
לְקִרְאת לְמוֹדִים שֶׁל תּוֹלְדוֹת הָאֲמָנוֹת בְּפָרִיז.
אֲמָנוֹת יְהוּדִית – מִהַתְּנָךְ וְעַד הַפְּלִמָּח

אַמֶּן יְהוּדֵי חָשׁוּב.

מְאוּרִיצֵי גוֹטְלִיב.

יְהוּדִים מְתַפְּלִים
בְּיוֹם כְּפוּר.

עברית שפה

מתחדשת

הרבה מילים הן

בלועזית ויש

להם גירסה

עברית

חברים של השפה

העברית

Les Amis
d'hébreu

שאלות QUESTIONS

את מי אתה הכי אוהב / אוהבת

ספרי לי על האהבה הראשונה שלך

מה את/ה מעדיף/ה

איך אוהבים בצרפתית איך אוהבים באיטלקית

מהו הספר האהוב עלי

מי אהבה יותר את יעקב, רחל או לאה?

Dictionnaire d'amour מילון של אהבה

מילון אהבה
Le dictionnaire de
l'amour

אהבה AHAVA
L'amour

חבה HIBA
L'affection

תשוקה TSHOUKA
La passion le
désir

כמיהה KMIHA
L'envie , le désir
ardent , le
longueur

אהוב אהובה
AHOUV AHOUVA
bien aimé/e

נאהב נאהבת
NE-EH-
AV aimé/e

מאהב מאהבת
Méhév
Méhavet amant
/ amante

להתאהב LéITAHÉV
tomber
amoureux

להבב LéHabév
Liker

להעריץ LéHaarits
Admirer

זוג ZOUG un
couple

חבר חברה
HAVER
HAVERA Ami/e

נשיקה NESHIKA
Bisous

חברות HAVEROUT
Amitié

חתונה HATOUNA
Mariage

אירוסין I-ROUSIN
Engagement

נשמה NESHAMA
Une âme

מוֹתֵק MOTÉK Ma /
mon douce /
doux (honey)

אהבה נכזבת
AHAVA
NIKHZEVET

לב LEV

נשבר לי הלב
NISHBAR LI HALEV

מת עליך
MET
ALEIKHA

חולה עליך
HOLé
ALAYIKH

קראש CRASH

משוגע על
MESHOUGA AL

עברית שפה עם

כללים

Une langue
avec les
règles

וגם הרבה יוצאים מן הכלל

יוצא מן הכלל

YOTSÉ MIN HAKLAL

המדריך לעברית ירושלמית

יש לך דיבור תל אביבי?

עברית ירושלמית
עברית תל אביבית
Hébreu de Jérusalem
Hébreu de Tel Aviv

UNE LANGUE DEUX PEOPLES

Une langue familiale

שפה משפחתית

UNE LANGUE JUIVE ? LA LANGUE JUIVE ?

דוברי העברית של היום

דוברי העברית של פעם

אתה מדבר שטויות אחי

דבריך הם פתפותי ביצים, עורבא פרח, דברי הַבְּאִי, דברים בטלים, הבל ורעות רוח, אַסְתֵּרָא בְּלִגְיָנָא קִישׁ קִישׁ קְרִיא

האקדמיה ללשון העברית

עברית של פעם

Yvrit Shel

Paam

עברית של היום

Yvrit Shel

Hayom

בית
תהילה חכימי

שיר
ביום

בְּכָל יוֹם אֲנִי חוֹזֶרֶת אֶל הַבַּיִת
בֵּין אִם יֵצְאָתִי וּבֵין אִם לֹא
חוֹזֶרֶת אֶל הַבַּיִת כָּל כַּמָּה דְּקוֹת
בַּיִת הוּא בַּיִת
וּבְלֵילוֹת,
חוֹלְמֶת אֶת הַבַּיִת הָרֵאשׁוֹן שְׂזוֹכֶרֶת,
פְּרִדָּס מְמוּל, בְּנִיז מִיְמִין וּבְנִיז מִשְׂמָאל
גֶּדֶר אֲבָנִים סְבִיב פְּחֵי הַזֶּבֶל
שְׂרִיקוֹת הַשְּׂכָנִים, קִצָּה הַיָּשׁוּב
וְהַחֲלוּם הוּא תָּמִיד אוֹתוֹ הַחֲלוּם
מִן הַשַּׁחַר אֶל הַזָּכָרוֹן
עֲכָשׁוּ, הַדְּרָכִים אֶל הַבַּיִת קְצָרוֹת
וּבְשָׂדֶה מְמוּל: חֲרָצִיּוֹת צָמְחוּ לְבְנֵינִים
וְהַבַּיִת עוֹמֶה, וְהַבַּיִת הוּא בַּיִת
וְאֵינוֹ בַּיִתִּי, וּבְחֲלוּם

Une Maison Téhila Hakimi

Chaque jour, je rentre à la maison

que je sois sortie ou pas

j'y rentre à tout instant

une maison est une maison

et les nuits,

je rêve de la première maison dont je me souviens,

un verger en face, un bâtiment à droite, un bâtiment à gauche

un muret autour des poubelles

les bruits des voisins, à l'extrémité du village

et le rêve c'est toujours le même rêve

de l'aube à la mémoire

maintenant, les chemins vers la maison se sont raccourcis

et dans le champ en face : des marguerites dorées s'échappent des bâtiments

et la maison est toujours là, et la maison est une maison

Mais elle n'est pas mienne, et dans le rêve

Tehila Hakimi traduit par Esther Orner et Rachel Samoul

Toute la matinée j'ai cherché la chaussette manquante, comme si la terre l'avait avalée.

Il m'est arrivé de ne trouver aucune trace du livre et j'ai supposé qu'il n'avait jamais été écrit.

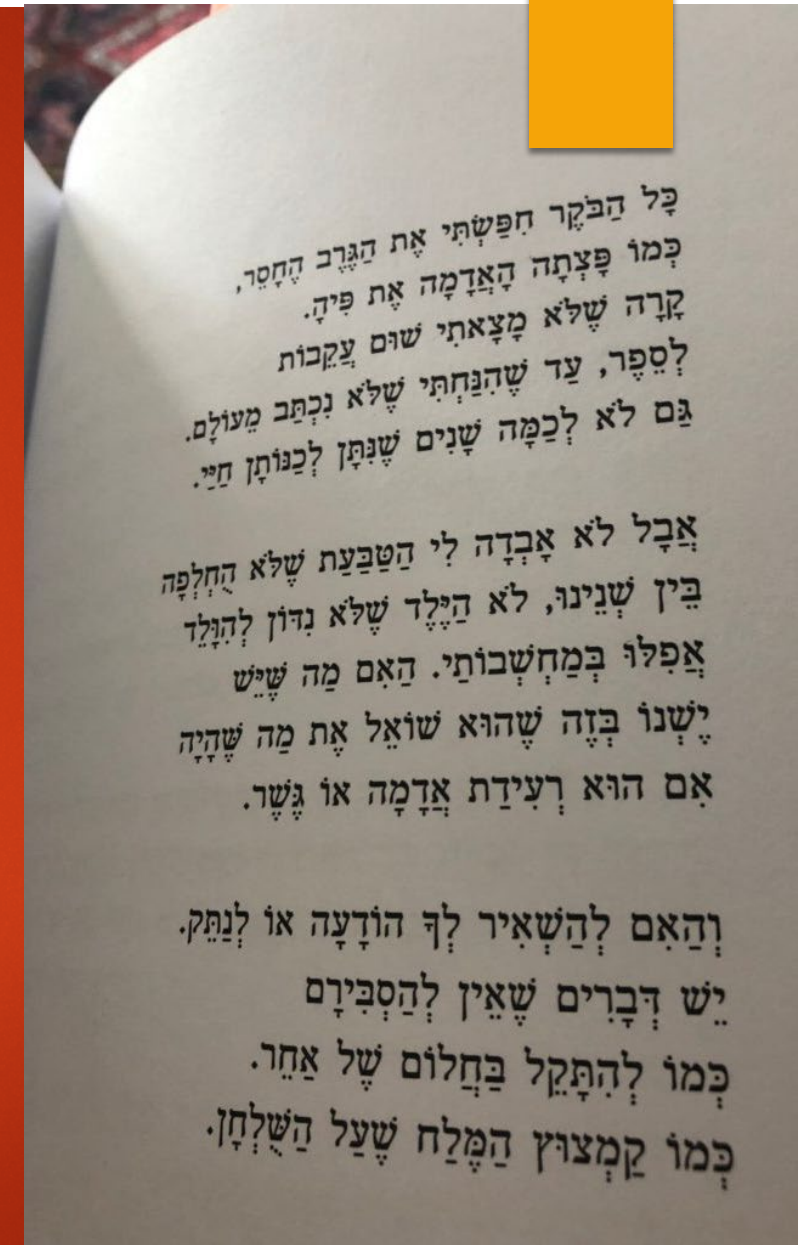
Et où sont les quelques années que l'on nommerait ma vie ?

Mais je n'ai pas perdu la bague que nous n'avions pas échangée

ni l'enfant qui n'était pas destiné à naître même dans mes pensées. Ce qui existe existe-t-il parce qu'il interroge ce qui a été à savoir un tremblement de terre ou un pont.

Te laisser un message ou raccrocher certaines choses sont inexplicables comme traverser le rêve d'un autre, comme une pincée de sel sur la table.

©Nurit Zarchi traduit en français par Esther Orner et Rachel Samoul

► La boîte noire de Amos Oz

► Imagine qu'il est un peu plus de dix-neuf heures, un soir d'été à Jérusalem. Les montagnes flamboient au soleil couchant. Une dernière lueur semble dissoudre les ruelles en les dépouillant de leurs pierres. Le gémissement d'une flûte arabe s'élève du wadi par-delà peines et joies ; on pourrait croire que l'âme des collines, laissant là son grand corps, désire participer de ce voyage nocturne.

תִּירִים/ יְהוּדָה עַמִּיחִי

פַּעַם יִשְׁבְּתִי עַל מַדְרָגוֹת לַיָּד שֶׁעַר בְּמַצוֹדֵת דָּוִד, אֶת שְׁנֵי ...
הַסְּלִים הַכְּבִדִים שִׁמְתִי לַיָּדִי. עִמְדָה שָׁם קְבוּצַת תִּירִים סָבִיב
הַמַּדְרִיךְ וְשִׁמְשֵׁתִי לָהֶם נִקְדַּת צִיּוֹן. "אַתֶּם רוֹאִים אֶת הָאִישׁ הַזֶּה
עִם הַסְּלִים? קִצַּת יְמִינָה מֵרֹאשׁוֹ נִמְצָאת קִשְׁת מִן הַתְּקוּפָה
הַרוֹמִית. קִצַּת יְמִינָה מֵרֹאשׁוֹ". אָבֵל הוּא זֶז, הוּא זֶז! אֲמַרְתִּי בְּלִבִּי:
הַגָּאֵלָה תָּבֹוא רַק אִם יִגִּידוּ לָהֶם: אַתֶּם רוֹאִים שָׁם אֶת הַקִּשְׁת מִן
הַתְּקוּפָה הַרוֹמִית? לֹא חֲשׂוּב: אָבֵל לַיָּדָה, קִצַּת שְׁמֵאלָהּ וְלִמְטָה
מִמֶּנָּה, יוֹשֵׁב אָדָם שֶׁקֵּנָה פְּרוֹת וִירְקוֹת לְבֵיתוֹ

https://hebrew-academy.org.il/topic/al_haakademya/

<https://nakdan.dicta.org.il/nikudedit>

<https://dictionnaire.reverso.net/hebreu-francais/%D7%A2%D7%91%D7%A8%D7%99%D7%AA>

<https://www.ruvik.co.il/>

<https://hadshon.edu.gov.il/%D7%A2%D7%91%D7%A8%D7%99%D7%AA-%D7%A9%D7%A4%D7%94-%D7%A9%D7%90%D7%95%D7%94%D7%91%D7%99%D7%9D/>

<https://leshoniada.co.il/>